

mest Anledning til Spild af Kræfter, vil Interessen for Udbyttet bevirke gensidig velvilligt Samarbejde og fremkalde nyttig Kritik af den Lyst hos overordnede til at omgive sig med et talrigt Personale". Kommissionen siger altsaa deri, at man ved dette System gør Personalet til et Slags Politi, der paaser, at der ikke ansættes flere end nødvendigt, og samtidig anspænder man Funktionærerne, ved at give dem dette Udbytte, til selv at arbejde det mest mulige over Evne. Længere nede paakaldes Funktionærforeningerne, idet Jernbanekommissionen udtaler, at disse Funktionærforeninger „sikkerligen da ville blive en Støtte for Banernes Rentabilitet ved at fremkalde i Parternes Interesse en hensynsfuld og heldbringende Kritik". Heller ikke dette, synes jeg, vil være heldigt for en rolig Administration af Banerne, naar Funktionærforeningerne paa deres Generalforsamlinger skulle være en Slags Overgeneraldirektør, som skal kritisere Forholdene ved Statsbanedriften. Og undersøger man, hvorledes Mindretallene se paa det — et Mindretal kommer endog meget højt op, idet dette Mindretal, H. C. Hansen, udtaler: „Etableringen af en Udbyttepræmie vil sandsynligvis bidrage til, at Kammeratskabsfølelsen ikke bliver saa stærkt udviklet, at den virker svækkende paa Pligtfølelsen og maaske tillige forhindrer Municipalitetsaaanden i at trives paa Samfundsinteressernes Bekostning" —, saa har man, synes jeg, et Billede af, at det ikke er ubetinget heldigt, at dette System indføres. Jeg vilde have foretrukket i Stedet for dette System, at man gav Arbejderne en god og forsvarlig Løn og forsvarlige Forhold i det hele taget at arbejde under og lod være med at ægge dem frem med Udsigt til et Udbytte, som de maaske ikke faa, og som de, hvis de faa det, i ethvert Tilfælde have fortjent. Den Løn, som Arbejderne nu faa, er jo ikke saa stor, at den ikke kunde trænge til at forhøjes. Det er en lille Løn, som det store Flertal af Jernbanens Arbejdere arbejde for, og det var mere rimeligt at forhøje denne Løn end at fremkomme med et System som dette, der giver dem Udsigt til et Udbytte, naar de særlig anstrænge sig, og naar de særlig passe paa hverandre. Jeg kan altsaa ikke give dette System min fulde Tilslutning, og jeg fremhæver, at det ogsaa kan have sine Skyggesider, idet det kan bidrage til at føre en god Del Nid og Smaalighed ind mellem det Personale, som beskæftiges ved Statsbanerne. Det er ikke godt, synes det mig, for en Administration,

naar disse Følelser ere til Huse hos Arbejderne. Man har ment at fremme Kappelysten, Fliden og de gode Egenskaber; men ved dette System kan man ogsaa komme til at fremme de daarlige Egenskaber, komme til at fremme Forhold, som man ikke kan være tjent med. Jeg har altsaa fremsat disse Bemærkninger, fordi jeg ikke vil have, at dette ny System skulde gaa igennem godkendt fra alle Sider.

Det forekommer mig imidlertid, at rent galt bliver Forholdet, naar man ikke lader Systemet virke til Bunds. Naar man deler det ved Banerne beskæftigede Personale i to Grupper, hvoraf man lader den ene Halvdel faa Del i Udbyttet og holder den anden Halvdel uden for, forekommer det mig, at Systemet bliver rent galt. Den Del af Arbejderne, Bestillingsmændene, som faa Del i Udbyttet, vil føle sig som et Slags Opsyn over de Arbejdere, der ikke faa Del i Udbyttet, og det vil ikke fremkalde nogen god Aand mellem disse to Grupper. Jeg kan ikke se, hvorfor man, naar man vil gennemføre dette System, har udelukket Arbejderne ved Centralværkstederne, hvorfor man i det hele taget har udelukket hele 15de Lønningsklasse. Der er akkurat de samme Grunde til at give disse Arbejdere Del i Udbyttet som den øvrige Del af Arbejderne, og maaske endda, hvis man ser med Kommissionens Øjne, mere Grund dertil, idet Arbejderne paa Værkstederne ville kunne gøre en hel Del til, at der spares paa en fornøftig Maade med Materiale, som der dog vistnok nu ødsles en hel Del med, ikke saaledes, at jeg tror, at Arbejderne ødsle dermed, men jeg tror, at der paa Grund af Forhold fraoven ødsles en Del med Materiale. Det forekommer mig altsaa, at der er fuld saa god Grund til, naar man endelig skal indføre dette System, da at indføre det over hele Linien. Man maatte nok kunne finde Grænsen i § 24, der siger, at for at faa Andel i Udbyttet skal vedkommende have gjort Tjeneste i hele Driftsaaret. Min Hovedbetragtning er, at det er en uhyre Fejl, at man, naar man indfører et saadant Princip, ikke gennemfører det til Bunds, jeg tror, det vil komme til at bære sørgelige Følger. Som jeg udtalte før, kan jeg vanskelig stille Ændringsforslag, men jeg vil henstille til den højtærede Minister, naar der nu her gøres en Forskel paa de ved Centralværkstederne og i det hele taget de under 15de Lønningsklasse værende